

Lexikon des Mittelalters II: Bettlerwesen bis Codex von Valencia. München und Zürich, Artemis Verlag, 1981–1983. 2222 spalter.

I andet bind af det store internationale middelalderlexikon begynder bidragene fra skandinaviske forskere at flyde rigeligere. I den biografiske afdeling finder man ærkebiskop *Birger Gunnerson* af Lund og de tre danske konger Kristoffer («*Christoph*») beskrevet af Thelma Jexlev, som også har bragt almindelig senmiddelalder ind under art. *Brunkeberg*. Derimod mangler ærkebiskop Birger Gregerson af Uppsala, som Jan Öberg fik lejlighed til at nævne i sit udmærkede bidrag under art. *Brief, Briefliteratur. Birger Jarl, Birgitta og Christian I.* er beskrevet af tyske forskere, *Botulfskulten* i Skandinavien og delvis *Brynolf Algotsson* af Skara af J. P. Ægidius. Norske forskere har ydet væsentlige sagsartikler som *Birkebeinar, Canones Nidrosiensens* og de repræsentative skandinaviske afsnit under *Bibliothek og Buchdruck* (M. Tveitane), mens H. Schledermann, Århus, under art. *Bürger* har foregret en del byhistorie, og G. Paulsson, Lund, med held har dækket Danmark og Sverige i art. *Chronik* – et norsk bidrag mangler hér. I *Burg* derimod er de tre bidrag ved udelukkende nordiske forskere dækkende for Norden, omend Finland mangler i det svenske afsnit. Men hvad er princippet, når Glimmingehus i Skåne i stedet bliver nævnt under Sverige? *Biskupasögur, Brautwerbedichtung og Bibelübersetzung, Skandinavien* er dækket fra udenlandsk side. Den tyske hovedforfatter for Skandinavien, H. Ehrhardt, har en række bidrag, f.eks. en del af *Birka* – hvor diskussionen om Birkas placering slet ikke berøres –, *Borgertingslov*, væsentligt under *Buße, Weltliches Recht*, forbløffende men morsomt under *Brandversicherung, skandinavische*, derudover et afsnit *Byzanz und Skandinavien* i den kæmpestore byzantinske afdeling spalte 1170–1327, og *Cluny, Skandinavien*. Mindre heldigt er det måske at hans bidrag *Kristoffers landslag* – svensk skrivemåde – fremtræder under *Ch*, hvor man normalt ikke ville søge det. En henvisning til en kommende art. *Herad* kunne også undre – fænomenet herred på dansk, härad på svensk, kaldes på tysk Harde – nordisk term kunne muligvis være herað. Måske savner man lidt mere nordisk omtale i art. *Bevölkerung* – er der forudset en art. *Pest eller Schwarzer Tod? ðíanát* nøjdepunkterne i udførlighed og information kan nævnes *Bibel og Bologna*. Artikler som *Caesar og Cicero* i middelalderens overlevering er nye indgangsord. Bindet giver godt håb om fortsat alsidig dækning af væsentlige sider af middelalderens historie og kultur, fra Byzans og Islam i den ene ende til Norden med Island i vor del af verden.

Tore Nyberg

Kvinder i middelalderen. Symposieforedrag, Københavns Universitet, 1982. Kbh., Den danske historiske Forening, 1983. 78 s. 50 kr. (40 for medlemmer).

Den middelalderlige kvindeforskning har en lang tradition bag sig med en række møder, som siden 1978 har samlet europæiske og nordiske deltagere. Initiativtagerne til det danske møde har forsøgt at formidle noget af den forskning, som gennem årene er blevet præsenteret i en nordisk sammenhæng til et bredere dansk publikum. Det er en god ide, som siden er blevet til en fast tradition med årlige møder, og som her følges op af denne udgivelse. Foredragene foreligger enten i deres helhed eller som et resumé, hvilket gør bogen lidt uhomogen. Men